

Львівський національний університет імені Івана Франка
Інститут історичних досліджень

Марксизм на сході Європи

Число(14) **3**

Критика
Київ 2009

ББК 63.6(4УКР)я43

У45

Починаючи з цього випуску «Україна Модерна» виходить у рамках
Програми вивчення модерної української історії і суспільства,
створеної при Центрі дослідження історії України ім. Петра Яцика
Канадського Інституту Українських Студій (Університет Альберта)
за співучасті Львівського національного університету
імені Івана Франка
та Українського Католицького Університету

Редактор-засновник
Ярослав Грицак
(Львів)

Відповідальний редактор
Андрій Портнов
(Київ)

Відповідальний секретар
Володимир Маслійчук
(Харків)

Число підготовано до друку і видано за фінансової підтримки
Фонду імені Гайнріха Бьоля

 HEINRICH BÖLL STIFTUNG
КИЇВ

Автори висловлюють власні погляди, які не завжди
збігаються з поглядами Редакції

Передрук і переклади матеріалів дозволені тільки за згодою авторів і Редакції,
посилання на «Україну Модерну» обов'язкове

ISBN 966-7493-25-5 (ч. 14)

© Видавництво «Часопис “Критика”», 2009
© В. Маслійчук, Д. Уліцька, М. Елман та інші, 2009

Зміст

Коли марксизму не буде	9
------------------------------	---

Форум

Марксизм як традиція і перспектива (Станіслав Кульчицький, Ульріх Шмід, Марина Соколова, Деніел Широ, Ольга Леонтєва, Георгій Касьянов, Роналд Грігор Суні, Герд Кьонен, Марко Бойцун, Павло Кутуєв, Александр Дмитрієв, Андрій Здоров, Ричард Пайнс)	13
---	----

Дослідження

Володимир МАСЛІЙЧУК. Марксистські схеми української історії: Матвій Яворський, Володимир Сухино-Хоменко, Микола Горбань	63
Данута УЛІЦЬКА. «Смерть» теорії – уявна чи фактична? Постструктуралізм – деконструктивізм – неопрагматизм і традиції сучасного літературознавства в Центрально-Східній Європі	78
Майкл ЕЛМАН. Зліт і занепад соціалістичного планування	100
Марек КОРНАТ. Початки польської советології (1917–1939)	112
Анастасія РЯБЧУК. «Формування» і «занепад» робітничого класу (Спроба огляду)	126

А ріасере

Анатолій ЛОЙ: «Філософія – антипод вульгарності в ментальному естві людини» (Розмовляла Світлана МАТВІЄНКО)	143
--	-----

Нові журнали

Анджеї БЖЕЖЕЦЬКИЙ. Nowa Europa Wschodnia	163
--	-----

Архів

Януш РАДЗЕЙОВСЬКИЙ. Роман Роздольський: людина, діяч, науковець	166
Роман РОЗДОЛЬСЬКИЙ. Роль випадків і «великих людей» в історії	178

Дискусії

<i>Михайло МІНАКОВ</i> . Невловима впливовість тоталітаризму: радянська філософія і сучасний інтелектуальний ландшафт	207
<i>Томаш СТРИСК</i> . Якої оповіді про минуле потребує Україна? (Marples D. R., Heroes and Villains. Creating National History in Contemporary Ukraine. Budapest – New York: Central European University Press, 2007. 385 p.)	228
<i>Геннадій ЄФІМЕНКО</i> . Що таке Український Жовтень? (Здоров А., Український Жовтень: Робітничо-селянська революція в Україні (листопад 1917 – лютий 1918 р.). Одеса: Астропринт, 2007. 272 с.)	247
<i>Степан ВЕЛИЧЕНКО</i> . Чи була Україна російською колонією? Деякі зауваження щодо поняття колоніялізм (Дорошко М., Номенклатурна керівна верхівка радянської України (1917–1938 рр.). Київ: Ніка-Центр, 2008. 365 с.; Єфіменко Г., Взаємовідносини Кремля та радянської України: Економічний аспект (1917–1919 рр.). Київ: Ін-т історії України НАН України, 2008. 229 с.)	266
<i>Юлія КИСЛА</i> . «Постмодернізм у дії», або В пошуках привидів минулого (Brown K., Biography of No Place: From Ethnic Borderland to Soviet Heartland. Cambridge, MA: Harvard University Press, 2004. 308 p.)	282
<i>Енс ГЕРЛЬТ</i> . Польові дослідження націоналістичного дискурсу: випадок Оксани Забужко	291

Рецензії

<i>Леонід ЗАШКІЛЬНЯК</i> . Які історики потрібні сучасній Україні? (Stryjek T., Jakiej przeszłości potrzebuje przyszłość? Interpretacje dziejów narodowych w historiografii i debacie publicznej na Ukrainie 1991 – 2004. Warszawa: Instytut Studiów Politycznych PAN, Oficyna Wydawnicza Rytm, 2007. 850 s.)	297
<i>Пьотр ВРУБЕЛЬ</i> . Романтичний «Червоний князь» Тимоті Снайдера (Snyder T., The Red Prince. The Secret Lives of a Habsburg Archduke, New York: Basic Books, 2008. 344 p.)	310
<i>Степан ЗАХАРКІН</i> . За рядком мінського архієпископа (Янушкевіч Я., Дыярынош з XIX стагоддзя. Дзённікі Міхала Галубовіча як гістарычная крыніца. Мінск: Выд. В. Хурсік, 2003. 351 с.)	314
<i>Андрей ТИХОМИРОВ</i> . Акудовіч В., Код адсутнасці (Асновы беларускай ментальнасці). Мінск: Выд. І. П. Логвінаў, 2007. 216 с.	321
<i>Володимир СКЛОКІН</i> . Досвід революції (Liehn M. K., Revolutionary Collectives. Warszawa: Instytut “Książka i prasa”, 2008. 48 p.)	329
<i>Катерина РУБАН</i> . Yurchak A., Everything was Forever, until It was no More: the Last Soviet Generation. Princeton: Princeton University Press, 2006. 331 p.	334

Зміст

<i>Сергій ЖУК. Wanner C. Communities of the Converted: Ukrainians and Global Evangelism. Ithaca, New York, London: Cornell University Press, 2007. xii, 305 p.</i>	338
Пам'яті колеги	
Наталія Юсова	344
Наші автори	345
Список одержаних книжок	347

Contents

When Marxism Will Disappear	9
-----------------------------------	---

Forum

Marxism as a Tradition and Perspective (Stanislav Kultschycky, Ulrich Schmid, Marina Sokolova, Daniel Chirot, Ol`ga Leontieva, Heorhiy Kasianov, Ronald Grigor Suny, Gerd Koenen, Marko Bojcun, Pavlo Kutuyev, Aleksandr Dmitriev, Andriy Zdorov, Richard Pipes)	13
--	----

Articles

<i>Volodymyr MASLIYCHUK</i> . Marxist Schemes of Ukrainian History: Matviy Yavors'kyi, Volodymyr Sukhyno-Khomenko, Mykola Horban'	63
<i>Danuta ULICKA</i> . "Death" of Theory — Imagined or Actual? Postr-structuralism – Deconstruction – Neo-Pragmaticism and Traditions of Contemporary Literary Studies in East-Central Europe.....	78
<i>Michael ELLMAN</i> . The Rise and Fall of Socialist Planning	100
<i>Marek KORNAT</i> . Beginnings of the Polish Sovietology (1917–1939)	112
<i>Anastasia RIABCHUK</i> . «Making» and «Decline» of the Working Class (An Overview)	126

A piacere

<i>Anatoliy LOY</i> : «Filosophy as an Antipode of Vulgarity in the Mental World of a Human Being» (Conversation with <i>Svitlana MATVIYENKO</i>)	143
---	-----

New journals

<i>Andrzej BRZEŹIECKI</i> . Nowa Europa Wschodnia.....	163
--	-----

Archive

<i>Janusz RADZIEJOWSKI</i> . Roman Rosdolsky: Man, Activist and Scholar	166
<i>Roman ROSDOLSKY</i> . The Role of Accidents and "Great People" in History	178

Discussions

<i>Mykhailo MINAKOV</i> . The Uncanny Influence of Totalitarianism: Soviet Philosophy and Contemporary Intellectual Landscape	207
<i>Tomasz STRYJEK</i> . What Narratives about the Past does Ukraine Need? (Marples D. R., Heroes and Villains. Creating National History in Contemporary Ukraine. Budapest – New York: Central European University Press, 2007. 385 p.)	228
<i>Hennadiy YEFIMENKO</i> . What is the “Ukrainian October”? (Здоров А., Український Жовтень: Робітничо-селянська революція в Україні (листопад 1917 – лютий 1918 рр.). Одеса: Астропринт, 2007. 272 с.)	247
<i>Stephen VELYCHENKO</i> . Was Ukraine a Russian Colony? (Дорошко М., Номенклатурна керівна верхівка радянської України (1917–1938 рр.). Київ: Ніка-Центр, 2008. 365 с.; Єфіменко Г., Взаємовідносини Кремля та радянської України: Економічний аспект (1917–1919 рр.). Київ: Ін-т історії України НАН України, 2008. 229 с.) ...	266
<i>Yulia KYSLA</i> . «Postmodernism in Action», or Searching for the Past’s Ghosts (Brown K., Biography of No Place: From Ethnic Borderland to Soviet Heartland. Cambridge, MA: Harvard University Press, 2004. 308 p.)	282
<i>Jens HERLTH</i> . Field work in nationalist discourse: the Case of Oksana Zabuzhko.....	291

Reviews

<i>Leonid ZASHKILNIAK</i> . What Historians does Contemporary Ukraine Need? (Stryjek T., Jakiej przeszłości potrzebuje przyszłość? Interpretacje dziejów narodowych w historiografii i debacie publicznej na Ukrainie 1991 – 2004. Warszawa: Instytut Studiów Politycznych PAN, Oficyna Wydawnicza Rytm, 2007. 850 s.)	297
<i>Piotr WRÓBEL</i> . The Romantic Tymothy Snyder’s «Red Prince» (Snyder T., <i>The Red Prince. The Secret Lives of a Habsburg Archduke</i> , New York: Basic Books, 2008. 344 p.)	310
<i>Stepan ZAKHARKIN</i> . Reading Minsk Archbishop’s Diaries (Янушкевіч Я., Дзярышош з XIX стагоддзя. Дзённікі Міхала Галубовіча як гістарычная крыніца. Мінск: Выд. В. Хурсік, 2003. 351 с.)	314
<i>Andrei TYKHOMIROV</i> . Акудовіч В., Код адсутнасці (Асновы беларускай ментальнасці). Мінск: Выд. І. П. Логвінаў, 2007. 216 с.	321
<i>Volodymyr SKLOKIN</i> . Revolutionary Experience (Liehn M. K., Revolutionary Collectives. Warszawa: Instytut “Książka i prasa”, 2008. 48 p.)	329
<i>Kateryna RUBAN</i> . Yurchak A., Everything was Forever, until It was no More: the Last Soviet Generation. Princeton: Princeton University Press, 2006. 331 p.	324

Contents

<i>Sergei I. ZHUK</i> . Wanner C. <i>Communities of the Converted: Ukrainians and Global Evangelism</i> . Ithaca, New York, London: Cornell University Press, 2007. xii, 305 p.	338
In Memoriam	
Nataliya Yusova	344
Our authors	345
Books received	347